

KELİME-İ TEVHİD

Tevhîd birleştirme, birleme, bir olduğunu kabul etme ve bu şekilde inanma demektir. İstılâhı manası ise; Allah'tan başka ilâh olmadığına iman etmek, O'ndan başka Rab ve Ma'bud tanımamaktır. Başka bir deyişle; ihtiva ettiği manaya gönülden inanarak "Lâilâhe illallah Muhammedun Rasûlullah" sözünü söylemektir. İşte "Allah'tan başka ilâh yoktur Muhammed Onun Rasûlüdür" anlamına gelen bu söze "Kelime-i Tevhîd" denir.

"Kelime-i Tevhîd" tüm semâvî dinlerin ortak inanç esaslarının temelini teşkil eder. Bu temele dayanmayan inanışların ve ibadetlerin tümü batıldır, Allah'ın yanında makbul değildir. Nitekim, Cenabı Allah'ın göndermiş olduğu elçilerinin tümüne vahyettiği ve insanlara tebliğ edilmesini istediği en önemli husus, "Tevhîd" inancının esasını teşkil eden bu kutsal kelimedir. Hak Teâlâ, Kur'ân-ı Kerîm'de, son elçisi Hz. Muhammed (s.a.s)'e hitaben:

"Senden önce hiçbir rasûl göndermedik ki ona; Benden başka ilâh yoktur, şu halde bana kulluk edin, diye vahyetmiş olmayalım" (Enbiyâ, 21/25) buyurmakla bu gerçeği dile getirmiştir.

Allah'tan başka ilâh tanımamak ve yalnızca O'na ibadet etmek tüm semâvî dinlerin ortak hedefidir. En güzel ifadesini "Kelime-i Tevhîd"de bulan bu husus, ehemmiyetine binaen, hem Kur'ân-ı Kerîm'de, hem de Rasûlullah (s.a.s.)'ın hadislerinde çokça zikredilmiştir. Kur'ân'da:

"Allah, kendisinden başka hiçbir ilâh bulunmayandır" (Bakara, 2/255).

"Allah, kendisinden başka ilâh olmayandır, en güzel isimler O'na mahsustur" (Tâhâ, 20/8).

"O, sizin Rabbiniz olan Allah'tır. O'ndan başka ilâh yoktur. Herşeyin yaratıcısı O'dur" (En'âm, 6/102).

"Allah ile birlikte başka bir ilâh çağırma. O'ndan başka ilâh yoktur. O'nun zatından başka her şey helâk olacaktır. Hüküm O'nundur ve siz O'na döndürüleceksiniz" (Kasas, 28/88) buyurulmaktadır. Rasûlullah (s.a.s.)'ın hadislerinde de "Kelime-i Tevhid"le ilgili şu ifadeler rastlıyoruz:

"Her kim, Lâ ilâhe illâllâh der ve Allah'tan başka tapılan şeyleri reddederse, onun malına ve canına dokunmak haram olur. Hesabı da Allah'a kalmıştır" (Müslim, İman, 37).

"Lâilâhe illallah, Allah için yüce ve şerefli bir sözdür. Bunu samimiyetle söyleyen cenneti kendine vacip kılar. Yalandan söyleyen de malını ve kanını korumuş olur, fakat gideceği yer cehennemdir" (Alauddin Ali el-Hindi "Kenzü'l-Ummâl", I, 220).

"Allah'tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed'in, O'nun elçisi olduğuna şehadet getirerek Allah'a mülaki olan kimse cennete girer" (a.g.e., I, 215).

"Lâilâhe illallah" çok vecîz ve mana yönünden oldukça kapsamlı bir sözdür. Türkçe'ye "Allah'tan başka ilâh yoktur" şeklinde tercüme edilebilir. Ne var ki, Allah ve ilâh kelimelerinin ifade ettiği manalar tam olarak

anlaşılmadıkça "Allah'tan başka ilâh yoktur." sözü; "Kelime-i Tevhid"in, kafalara ve gönüllere yerleştirmek istediği mefhumu ifade etmekte çok kısır kalacaktır. Kaldı ki, her insanın mü'min ve muvahhid sayılabilmesi için, Kur'ân'ın tanımladığı şekilde Allah'a iman etmesi ve tüm içtenliğiyle O'na teslim olması gerekir. Aksi takdirde "Kelime-i Tevhid"i diliyle söylediği halde, tevhide aykırı düşünce ve davranışlarından dolayı iman dairesinden çıkarak kâfir olma tehlikesi vardır.

Kur'ân-ı Kerîm, Cenab-ı Allah'ı şöyle tanımlıyor:

"Allah bir tektir (İhlâs, 112/1), O'ndan başka hiçbir ilah yoktur (Bakara, 2/255). Tüm âlemlerin Rabbi'dir (Fatıha, 1/1), herşeyin yaratıcısı O'dur (Enam, 6/102), hüküm yalnızca Allah'ındır (Zümer, 39/3), rızkı veren O'dur (Zariyat, 51/58), dirilten de öldüren de (Ali İmran, 3/156), hastalara şifa veren de O'dur (En'âm. 5/59). O, her şeyi; gizli olanı da açıkta olanı da bilir. (İbrahim, 14/38). O'nun irade ve izni olmadan bir yaprak dahi dalından düşmez" (Mâide, 6/59). Kısacası Allah, akla gelebilecek her türlü noksanlıklardan münezze ve en mükemmel sıfatlarla muttasıftır.

Kur'ân âyetlerinden de anlaşılacağı gibi, insanın mü'min ve muvahhid sayılabilmesi için, Allah hakkındaki düşüncelerinin sağlıklı olması, "Tevhîd" çizgiyle paralellik arzemesi gerekir. Bir yandan "Allah'tan başka ilâh yoktur" deyip diğer Yandan O'nun hükmünü reddetmek ya da hâkimiyetinde O'na ortak koşmak, kesin olarak haram kıldığı bir şeyi helâl, helâl kıldığı bir şeyi haram saymak, yalnızca kendisine mahsus özelliklerden birini veya birkaçını, yaratılmışlardan herhangi birine isnad etmek, Allah'a yaklaştıracak veya O'nun katında şefaathçi olacak diye O'ndan başka dostlar edinip bunları ulûhiyyet derecesine çıkarmak, Tevhîd inancıyla asla bağdaşmaz. Bu tür düşünce ve inançlara sahip kimse "Allah'tan başka ilah yoktur." demekle iman etmiş sayılmaz. Cenab-ı Allah bu gibi kimseleri yalancı ve inkarcı diye nitelemektedir:

"Halis din yalnız ve yalnız Allah'ındır. O'ndan başka dostlar edinenler; bizi, sadece Allah'a yaklaştırsınlar diye onlara ibadet ediyoruz, derler. Şüphesiz Allah, ayrılığa düştükleri şeylerde aralarında hüküm verecektir. Allah, yalancı ve inkârcıyı hidayete erdirmez" (Zümer, 39/3).

"Yoksa onlar, câhiliyye hükmünü mü arıyorlar? İyi anlayan bir toplum için hükümrânlığı Allah'tan daha güzel hüküm veren kim vardır?" (Tevbe, 5/50).

"Allah'ı bırakıp bilginlerini ve rahiplerini ve Meryem oğlu Mesih'i rabler edindiler. Halbuki onlara; yalnız bir ilaha tapmaları emredilmişti. O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur, onların ortak koştukları şeylerden uzaktır" (Tevbe, 9/31).

Evet, "Kelime-i Tevhîd"; düşünce ve davranışlarda, şirkin her türlü pisliğinden arınmayı, sadece Allah'ın emirlerine boyun eğerek tâgûtun her çeşidini reddetmeyi gerektirir. Artık:

"Her kim tâgûtu reddedip Allah'a inanırsa, asla kopmayan, sağlam bir kulpa yapışmış olur" (Bakara, 2/256).